

QAZAQ UNIVERSITETI

Апталық
1948 жылдың
20 сәуірінен
шыға бастады

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АПТАЛЫҚ ГАЗЕТ

WWW.FARABI.UNIVERSITY

№18 (1976) 26 МАМЫР 2025 ЖЫЛ

Алматыдағы ҚР
Ұлттық кітапханасын-
да «Ана тілі» газетінің
құрылғанына 35 жыл
толуына орай салта-
натты іс-шара өтті.

Ұлттық бірегейліктің ҰЙЫТҚЫСЫ

Шарада Әл-Фараби атын-
дағы ҚазҰУ-дың Басқарма
Төрағасы – Ректор Жансейіт
Түймебаев құттықтау сөз сөй-
леп, «Ана тілі» газетінің қоғамдық
пікірді қалыптастырудағы және
қазақ тілін қолдаудағы маңыз-
дылығын атап өтті.

Ректор Жансейіт Түймебаев
бұл басылым оқырмандарды
елдегі және әлемдегі оқиғалар
туралы хабардар етіп қана
қоймай, мәдени мұра мен
ұлттық бірегейліктің дамуына
ықпал ететінін атап айтты.

«Газет қоғамның өзекті мә-
селелерін қозғайды және
қазақ зиялыларының, білікті
журналистер мен тәжірибелі
журналист-ғалымдардың
әлеуетін біріктіреді. Мемле-

кеттік қолдаудың және кәсіби
шығармашылық ұжымның ең-
бегінің нәтижесінде басылым
мазмұны жаңарып, сапалы
деңгейге көтерілді. Әр жыл-
дары газетті Жарылқап Бей-
сенбайұлы, Жұмабек Кенжа-
лин, Мереке Құлкенов,
Бауыржан Омарұлы, Мақсат
Тәж-Мұрат, Самат Ибраим,
Қали Сәрсенбай, Жанарбек
Әшімжан сияқты журналис-
тер басқарды.

Бүгінгі таңда «Ана тілі» ба-
сылымымен қатар, «Қазақ
газеттері» серіктестігінің
құрамына кіретін бірнеше
басылым мерейтойларын атап
өтуде.

Жалғасы 2-бетте

Қос тарап бірлесіп жұмыс істеуге уағдаласты

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев
Көз аурулары Қазақ ҒЗИ бас директоры, медицина
ғылымының докторы, жоғары дәрежелі дәрігер
Нейля Алдашевамен кездесті.

Айта кетейік, ҚазҰУ мен
Көз аурулары Қазақ ғылыми-
зерттеу институты өзара се-
ріктестік туралы меморан-
думға қол қойған болатын.
Келісім аясында қос тарап
студенттердің тәжірибелік бі-
ліктіліктерін арттыруда, ортақ
конференциялар мен форум-
дар өткізуде, ғылыми зерт-
теулер жүргізуде бірлесіп жұ-
мыс істейді.

Жүздесуде оқу ордасының
басшысы Жансейіт Түймебаев

университет пен институт
арасында жасалған келісім
болашақта ауқымды жоба-
ларды жүзеге асыруға мол
мүмкіндік беретінін атап өтті.
Сонымен қатар ректор Көз
аурулары Қазақ ҒЗИ-да жұ-
мыс істейтін білімді және
тәжірибелі мамандарды білім
ордасында дәріс оқуға ша-
қырды.

Нұрсұлтан
БАЗАРБАЙҰЛЫ

Диссертациялық кеңес қызметі талқыланды

Әл-Фараби атын-
дағы ҚазҰУ-да кезекті
Ғылыми кеңес өтті. Күн
тәртібінде университет
жанындағы диссертаци-
ялық кеңестің
қызметі талқыланды.

Аталған тақырып бойынша
басты баяндаманы Ғылым және
инновациялық қызмет департа-
ментінің директоры Қуаныш

Тастамбек, ал қосымша баян-
даманы география және таби-
ғатты пайдалану факультетінің
деканы Әлия Ақтымбаева жа-
сады.

Басты спикер диссертация-
лық кеңестерге қойылатын не-
гізгі талаптарды тізіп шықты.
Атап айтқанда докторантура
бағдарламасы бойынша білім
беру қызметін жүргізуге лицен-
зияның болуы қажет, ол кемінде
үш жыл мерзімге аккредиттелген

білім беру бағдарламаларының
тізіміне енгізілуі тиіс. Диссертаци-
ялық кеңестің құрамы жеті
адамнан аспауы қажет және
оның үш мүшесі басқа білім беру
ұйымдарының өкілдері болып,
уақытша тағайындалуы тиіс.
Сондай-ақ төрт мүшенің соңғы
бес жылдағы халықаралық ре-
цензияланған ғылыми журнал-
дарда жарияланымдары болуы
шарт.

Жалғасы 2-бетте

3-бет

Жаңа ғылыми
бағытқа жол
салған ғалым

4-бет

Гүлжан МЕЙІРМАНОВА:
Біз «альфа
ұрпақты»
тәрбиелеудеміз

5-бет

Түркі
дүниесінің
болашағына
нақты қадам

Соңы. Басы 1-бетте

«Мысль» қоғамдық-саяси журналына – 105 жыл, «Ақ желкен» журналына – 100 жыл, балалар басылымы – «Ұлан» газетіне 95 жыл толды. Аталмыш басылымдарда жұмыс істейтін журналистердің көпшілігі Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің журналистика факультетінің түлектері. ҚазҰУ бүгінде ұлттық журналистиканың ұстаханасы болып табылады және қазақ газеттерімен тығыз байланыс орнатқан», – деп атап өтті ректор.

Іс-шараға мемлекеттік органдар мен қоғамдық ұйымдардың өкілдері, белгілі қаламгерлер, журналистер және басқа да құрметті қонақтар жиналды. Қатысушылар газеттің жетістіктерін, оның қазақ журналистикасының дамуына қосқан үлесін айрықша атап өтті.

Жиын соңында «Қазақ газеттері» ЖШС-нің бірқатар

Ұлттық бірегейліктің ұйытқысы

журналистері ҚазҰУ-дың «Farabi» алтын медалімен және

«Ерен еңбегі үшін» медальдарымен марапатталды.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да «Әйелдер құқықтары және қорғау механизмдері: стандарттардан – қолдауға дейін» атты семинар өтті.

Жиында ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасының орынбасары – бірінші проректор Еркін Дүйсенов қатысушыларды білім ордасы атынан құттықтап, университеттің жетістіктері, интеллектуалдық әлеуеті және оның мәртебесін ерекше атап өтті.

Семинарда Астана қаласындағы ОБСЕ бағдарламаларының адам өлшемі бөлімінің басшысы Николас Мазик, ҚР Әділет министрлігіне қарасты Тіркеу қызметі және заң қызметтерін ұйымдастыру комитеті төрағасының орынбасары Шолпан Бекенова сөз сөйледі. Олар әйелдердің құқықтарын қорғауға бағытталған халықаралық міндеттемелер мен шаралар туралы баяндады.

Сондай-ақ жиында гендер-

Семинар тақырыбы – әйелдер құқықтары

лік теңдік, әйелдер құқықтары және тұрақты даму саласындағы сарапшы Аида Әлжанова «Қазақстанның әйелдер құқықтарын қорғау саласындағы халықаралық міндеттемелері», Алматы қалалық адвокаттар

алқасының адвокаты Жанна Оразбақова «Жыныстық қылмыстар бойынша істерге қатысу ерекшеліктері» тақырыбында баяндама жасады.

Гүл БАЯНДИНА

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіне шетелдік жоғары оқу орындары мен институттардың ректорлары және өкілдері арнайы жұмыс сапарымен келді.

Делегация құрамында Алгебра Бернейс университетінің ректоры Мислав Балкович, Лондон университетінің проректоры Джоанн Лил, Астон университетінің халықаралық байланыс жөніндегі басшысы Юлия Уиттем, Ньютон университетінің канцлері Анна Плехата, Бангор университетінің халықаралық байланыс жөніндегі өкілі Джессика Морган, Роберта Гордон университетіндегі бизнесті дамыту бөлімінің басшысы Сара Хиллиер бар.

Құрметті қонақтарды Басқарма Төрағасының орынбасары – бірінші проректор Еркін Дүйсенов қарсы алып, ҚазҰУ-дың шетелдік университеттермен серіктестігі туралы ақпарат берді. Сонымен қатар

Шетелдік университеттермен серіктестік

проректор оқу ордасы шетелдік әріптестермен оқытушылар мен студенттер алмасу, ортақ ғылыми жобаларды жүзеге асыру, қосдипломдық білім беру бағдарламасын іске қосу бойынша жұмыстарды

жүргізуге дайын екенін айтты. Делегация мүшелері ҚазҰУ мұражайын аралап, білім ордасының тарихы мен жетістіктері жөнінде ақпарат алды.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

Диссертациялық кеңес қызметі талқыланды

Соңы. Басы 1-бетте

Еліміз бойынша диссертациялық кеңестердің статистикасына сәйкес, 2023 жылы 234 докторант диссертация қорғаса, оның 143-і ҚазҰУ-дан қорғалған. 2024 жылы қорғалғандар саны 317 адамға жетсе,

орналасқан. Осылайша бакалавриат түлектерінің 78 пайызы жұмысқа орналасса, оның 71 пайызы педагогикалық мамандықтар бойынша, 85 пайызы медициналық және 77 пайызы басқа мамандықтар бойынша жұмыс орындарын тапқан. Магистратура түлекте-

олардың ішінде 147-сі ҚазҰУ докторанттары. Департамент директоры екі мерзімнен кейін диссертациялық кеңестердің төрағаларын қайта сайлау туралы ұсыныс айтты.

ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев докторлық диссертацияларды қорғауға қатысты әр факультет бойынша жол картасын жасауды және осы бағыттағы жұмысты жандандыруды тапсырды.

Ғылыми кеңестегі екінші мәселе білім алушылардың кәсіптік практикасын ұйымдастыруға арналды. Бұл туралы Академиялық мәселелер департаментінің директоры Бақыт Рахымбекова баяндады. Бүгінде ҚазҰУ студенттері педагогикалық, өндірістік, диплом алдындағы және оқу тәжірибесі сияқты төрт түрін өтеді.

«Атамекен» ҰКП мәліметтері бойынша университетті тамамдаған 2024 жылғы түлектер бір жыл өткен соң орта есеппен 87 пайызы жұмысқа

рінің 84 пайызы жұмысқа орналасудың жоғары деңгейін көрсетсе, докторанттар 100 пайыз жұмыспен қамтылған.

Кәсіби практиканы ұйымдастыруды жақсарту үшін спикер факультеттердің жұмыс берушілер кеңесін және кадрларды даярлау жөніндегі академиялық комитеттерді жандандыруды ұсынды. Жұмыс берушілермен, практика базаларымен кері байланысты нығайту және үнемі практика орындарына барып тексерулерді ұйымдастыру ұсынылады. Сондай-ақ шығарушы кафедраның практика базаларымен шарттар жасасқаны үшін жауапкершілігін күшейту, индикативтік жоспарға кәсіби практиканы ұйымдастырудың тиімділігі бойынша көрсеткіштерді қосу және автоматтандырылған сүйемелдеу үшін LMS/Univer модульдік цифрлық тректі енгізу бойынша ұсыныстар айтылды.

Гүл ҚҰТТЫБЕКҚЫЗЫ

Қазақстанда коллоидты-химиялық ғылыми мектебінің негізін қалаушы, ҚР Жоғары мектеп ҒА, Қазақстан жаратылыстану ғылымдары академиясының, Нью-Йорк ҒА академигі, Англияның Корольдік химия қоғамының мүшесі, Коллоидниктердің халықаралық ассоциациясының (IACIS) және Коллоидниктердің Еуропалық қоғамының (ECIS) мүшесі, химия ғылымының докторы, профессор Қуанышбек Мұсабеков 85-ке толды.

Жаңа ғылыми бағытқа ЖОЛ САЛҒАН ҒАЛЫМ

Ғыттың көкейтестілігі халық шаруашылығының көптеген, атап айтқанда қиын еритін табиғи және технологиялық дисперсиялардың коагуляция процестері, пайдалы кендер мен байыту фабрикаларының қалдықтарын флотациялық байыту, топырақтардың сулы және желді эрозиясын болдырмау, лангирлеуші әсері бар дәрі-дәрмектік препараттар жасау, дәрі-дәрмектік эмульсиялар алу және осы сияқты т.б. маңызды мәселелерін шешу қажеттілігімен байланысты. Аталған мәселелерді шешуде профессор Қ.Мұсабеков қызметкерлермен бірге дәстүрлік емес және қол жетерлік тәсілі – суда еритін полимерлерден (СЕП), мысалы, синтетикалық полиэлектролиттерден (СПЭ) және беттік-активтік заттардан (БАЗ) композициялар жасады. Бұл компоненттердің әрекеттесу өнімдері – полиэлектролиттік кешендер (ПЭК) – олардың жеке компоненттерінің қасиеттерінен басқа да жаңа қасиеттер көрсететін жоғары молекулалық БАЗ-дың жаңа класы болып саналады.

1987-95 жж. Қ.Мұсабеков химия факультетінің деканы болып қызмет етті. Осы жылдары профессор Қуанышбек Битуұлы және химия пәнінің Республикалық оқу-әдістемелік орталығы, коллоидтық химиядан кандидаттық диссертация қорғайтын арнайы кеңес ашылды. Факультет ұжымы іргелі және қолданбалы ғылыми жұмыстардың нәтижесін, оқу-әдістемелік және тәрбие жұмыстарының тиімділігін арттыруда көптеген табыстарға жетті.

Қ.Мұсабековтің ғылыми зерттеулері 1000-нан астам жұмыстарда көрсетілген. Олардың кейбіреуі халықаралық, бүкілодақтық және республикалық симпозиумдар мен конференцияларда талқыланды. Б.Жұбанов, В.Измаилова, Б.Суммен бірге жазылған «Полиэлектролиттердің фазааралық қабаттары» атты монографияда орыс тілінде тұжырымдалған. Профессор Қ.Мұсабековтің ғылыми бағытының практикалық маңыздылығы 40-тан астам КСРО-ның авторлық куәліктері және ҚР патенттерімен расталған.

Профессор Қ.Мұсабеков алыс және жақын шетелдердің көптеген ғалымдарымен тығыз ғылыми байланыс жасап тұрады. Олар: Ресей, Украина, Өзбекстан, Венгрия,

Англия, Голландия, АҚШ, Испания, Германия, Болгария және т.б. Ол бірнеше рет ғылыми іссапарда болып, осы аталған елдерде және Түркия, Финляндия, Қытай, Франция елдерінде өткен халықаралық симпозиумдар мен конференцияларда Қазақстандық коллоидты-химиялық мектебінің жетістіктерін паш етті.

Соңғы кезде философия докторларын даярлау бағдарламасы бойынша оның шәкірттері Империял колледжде (Ұлыбритания), Сегдет университетінде (Венгрия), «Демокрит» ғылыми орталығында (Греция) ғылыми іссапарда болып машықтанса, олардың шетелдік жетекшілері ҚазҰУ-дың докторант, магистрант және студенттеріне дәріс беруде.

Профессор Қ.Мұсабековтің басшылығы және авторластығымен жазылған кафедрадағы көптеген оқулықтар, оқу-әдістемелік құралдар, коллоидтық химияның терминологиялық сөздіктері мен орысша-қазақша түсіндірме сөздіктері кафедрада оқитын студенттерді оқу құралдарымен екі тілде де толық қамтамасыз етеді.

Профессор Қ.Мұсабековтің мамандар даярлаудағы табысты ғылыми-педагогикалық іс-әрекеттері ескеріліп, ол «Социалистік жарыстың жеңімпазы» (1975 ж.), ҚазКСР ЖОО министрлігінің мақтау грамотасымен, «Білім беру озаты» (1998 ж.), ҚР Мемлекеттік ғылыми стипендиясымен (2004-05 жж.), 2007 және 2013 жылдардың «ЖОО үздік оқытушысы» атағымен, ҚазҰУ-дың 75 жылдық мерейтойына орай, университеттің «Үлкен алтын медалімен» (2009 ж.) марапатталды.

Ұлағатты ұстаздың терең білімімен сусындаған және оның жетекшілігімен кандидаттық және докторлық қорғаған шәкірттері бүгінде республикамыздың көптеген ЖОО-ларында оқу процестерін және ғылыми мекемелерде ғылыми жұмыстарды одан әрі дамытуда үлкен үлес қосуда.

Профессор Қ.Мұсабековтің ұйымдастыруымен Алматы қаласында университеттің Коллоидтық химия кафедрасы негізінде коллоидтық химия және физика-химиялық механика бойынша КСРО ҒА Ғылыми кеңесінің БАЗ-дардың физика-химиясы секциясының сессиясы (1989 ж.), «Коллоидтар және фазааралық беттер» атты халықаралық микросимпозиум (1998 ж.), «Коллоидтар және фазааралық беттер» атты республикалық конференция (2010 ж.), «Коллоидтар және фазааралық беттер» атты халықаралық конференция (2012 ж.) және «Коллоидтар және фазааралық беттер» атты III халықаралық конференция (2015 ж.) өтті.

**Әзімбек ҚОҚАНБАЕВ,
Сағадат ТӘЖІБАЕВА,**

Аналитикалық, коллоидтық химия және сирек элементтер технологиясы кафедрасының профессорлары

Алматы қаласындағы №201 мектеп-гимназиясында жоғары сынып оқушылары мен Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің жас ғалымдары арасында «Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізудегі химияның рөлі» тақырыбында мазмұнды ғылыми-танымдық кездесу өтті. Бұл басқосу еркін форматтағы пікір алмасуға, заманауи ғылымның қоғамдағы орны туралы ортақ ой түйуге және жас ұрпақтың ғылыми қызығушылығын арттыруға бағытталды.

Жас ғалымдар мен мектеп оқушылары диалогы

Өз кіріспе сөзімде мен тұрақты дамудың экологиялық тепе-теңдік, әлеуметтік әділеттілік және экономикалық орнықтылық сияқты негізгі тіректеріне тоқталып, олардың өзара байланысын түсіндірудің маңызын атап өттім. Сонымен қатар химия ғылымының қазіргі әлемдегі өзекті экологиялық, энергетикалық және технологиялық мәселелерді шешуге бағытталған қуатты құрал екенін көрсете отырып, молекулалық деңгейден бастап, өндірістік процестерге дейінгі аралықта нақты шешімдер ұсынуға қабілетті екеніне назар аудардым. Химияны тек оқу пәні ретінде емес, қоршаған орта мен қоғам алдындағы жауапкершілікке баулитын іргелі ғылым ретінде ұғынудың маңызына ерекше мән берілді.

Жас ғалымдар – Қайрат Кеңес, Ерасыл Жолдас және Жандос Оразовтар химияның су тазарту, энергия үнемдеу және жасыл технологиялар салаларындағы маңызын ғылыми мысалдармен нақтылап жеткізді. Олар өз зерттеулерінде экологиялық материалдар, сирек жер элементтері және қалдықтарды қайта өңдеу тақырыптарын қамтыды. Мәселен, Жандос Оразов суды сүзу және сорбция арқылы тазарту әдістерінің әлеуметтік маңызын баяндады. Ерасыл Жолдас бораттар негізіндегі люминофорлар арқылы LED жарық көздерін жетілдіруді түсіндіріп, олардың экологиялық қауіпсіздігіне баса көңіл бөлді. Қайрат Кеңес жасыл өндіріс және биодеградация тақырыбында өз тәжірибесін бөлісіп, қалдықтардың ресурстық маңызын ашып көрсетті.

Пікірталас барысында оқушылар ғылым жолындағы тәжірибе, мүмкіндіктер мен қиындықтар туралы сұрақтар қойып, жас ғалымдардың шынайы ой-толғауына куә болды. Олар

ғылыммен айналысудың кей сәттерде күрделі болатынын, алайда әр тәжірибенің жаңалыққа бастайтынын, ең бастысы – бұл жолдың адамзат пен табиғатқа нақты пайда әкелетінін атап өтті. Сонымен қатар қазіргі заманғы құрал-жабдықтармен жабдықталған зертханаларда жұмыс істеудің маңызына тоқталып, ғылыммен шұғылдануды таңдаған жастар үшін университеттің зерттеу инфрақұрылымы шешуші рөл атқаратынын жеткізді. Нобель лауреаттары шыққан әлемдік университеттер мысалында олар ғылыми ортаның сапалы жабдыкталуы мен қолайлы ахуалы үлкен жетістіктердің негізі екенін нақты мысалдармен түсіндірді. Шетелдік тағылымдамалар кезінде заманауи зертханаларда жұмыс істеудің мүмкіндігі мен мотивацияны арттыратыны да айтылды. Жас ғалымдар оқушыларды ғылымға деген қызығушылықтарын сақтап, көп сұрақ қойып, тәжірибеден қорықпай алға ұмтылуға шақырды.

Семинар соңында ҚазҰУ профессоры Қ.Бекішевтің ғылыми еңбектері мектептің Рабиға Қалабаева атындағы химия кабинеті кітапханасына салтанатты түрде тарту етілді. Бұл ұстаздар мен жас ұрпақ арасындағы ғылыми сабақтастықтың айғағы болды.

Осындай тағылымды кездесудің жоғары деңгейде өтуіне қолдау көрсетіп, ғылыми орта қалыптастыруға мүмкіндік жасаған №201 мектеп-гимназиясының директоры Арайлым Шамоваға, үйлестіруші, директордың орынбасары Жұлдыз Иманалиеваға, сондай-ақ химия пәні мұғалімдері Динара Жұмаділқызы мен Ділназ Қайырғалиқызына ерекше алғысымызды білдіреміз.

Майра ҚАСЕНҚЫЗЫ,
химия ғылымының кандидаты

ҮЗДІК ОҚЫТУШЫҒА БЕС САУАЛ

1. Сіздіңше, ЖОО-ның «Үздік оқытушысы» қандай болуы керек, қандай талаптарға (педагогикалық, психологиялық және т.б.) жауап беруге тиіс?
2. Пәніңіз бойынша оқу бағдарламасы көңіліңізден шыға ма, сіздің ойыңызша, оны жетілдіру үшін не істеуге болады?
3. Білікті маман даярлауда қандай жетістіктеріміз бар?
4. Жастардың білім деңгейі көңіліңізден шыға ма?
5. «Қоғам сауатсызданып барады» деген көзқараспен келісесіз бе?

Гүлжан МЕЙІРМАНОВА, Археология, этнология және музеология кафедрасының қауымдастырылған профессоры, т.ғ.к.

4. Қазіргі жастар өте білікті, біз «альфа ұрпақты» тәрбиелеп отырмыз. Жастардың білім деңгейі – бұл көптеген факторларға, оның ішінде білім беру жүйесінің сапасына, оқыту әдістеріне, отбасылық ахуалға, әлеуметтік және экономикалық жағдайларға байланысты қалыптасатын күрделі мәселе. Қазақстандағы жастардың білім деңгейі жөнінде жалпы пікір білдірер болсақ, бірқатар жетістіктер мен мәселелерді атауға болады.

• Заманауи білім беру жүйесі: Қазақстанда білім беру жүйесінде көптеген оң өзгерістер байқалады. Жоғары оқу орындарында білім беру сапасы жақсаруда, білім беру бағдарламалары жаңаруда, халықаралық стандарттар мен Болон процесіне сәйкес оқу жүйесі құрылды. Бұл жастарға сапалы білім алу мүмкіндігін арттыруда.

• Инновациялық технологиялар мен цифрландыру: білім беру жүйесіне ақпараттық технологияларды енгізу жастардың білім алу процесін жеңілдетті. Онлайн платформалар мен ресурстар, оқу бағдарламалары мен интерактивті әдістер студенттердің білімін жақсартуға ықпал етеді.

• Ғылыми және халықаралық алмасу мүмкіндіктері: қазақстандық жастарға шетелде оқуға, тәжірибе алмасуға көптеген мүмкіндіктер ұсынылады. Халықаралық стипендиялар мен бағдарламалар жастардың кәсіби және академиялық тұрғыда дамуына көмектеседі.

• Қоғамдық және кәсіби белсенділік: жастардың көптеген әлеуметтік, мәдени және кәсіби жобаларға қатысуы байқалады. Жастардың дені қоғамдық шаралар мен волонтерлік қызметтерге белсенді қатысып, жаңа дағдылармен білім алады. Олардың білім деңгейі, жалпы алғанда, көтеріліп келеді, бірақ кейбір мәселелер де бар. Елдегі жастардың көпшілігі жоғары білім алуға талпынуда, алайда сонымен қатар практикалық дағдылар мен қазіргі заманғы технологиялар бойынша жетілдіруге қажетті бағыттар да бар. Осы мәселелерді шешу арқылы жастардың білім деңгейін жақсартуға болады және бұл оларды еңбек нарығында бәсекеге қабілетті етіп, кәсіби дамуында үлкен мүмкіндік береді.

5. «Қоғам сауатсызданып барады» деген көзқараспен келісу немесе келіспеу мәселесі өте күрделі және түрлі көзқарастарға негізделген. Мұндай пікір көбіне қоғамдағы білім беру сапасының төмендеуі, ақпараттық технологиялардың әсері немесе әлеуметтік теңсіздік салдарынан пайда болған мәселелермен байланысты айтылады. Алайда бұл сұраққа жауап бермес бұрын, сауаттылықтың және қоғамдағы білім деңгейінің қандай аспектілерін қарастыруымыз қажет екенін анықтап алу маңызды.

Гүлзат
НҰРМОЛДАҚЫЗЫ

Әлеуметтік әріптестік жоғары білім беру саласында маңызды рөл атқарып, студенттерге сапалы білім беру мен кәсіби дағдыларды дамытуға ықпал етеді. Әрі бұл тұрақты даму мақсаттарының 4-ші бағытына да сай келеді. Осы орайда, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті мен І.Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің өзара әрекеттестігі ерекше маңызға ие. ҚазҰУ-дың Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасының профессорлық-оқытушылық құрамы мен І.Жансүгіров атындағы Жетісу университетінде онлайн түрде 2-курс студенттеріне арнап «Кәсіпкерлік құқық» пәні бойынша дәрістер өткізілуде.

Білім саласындағы әлеуметтік әріптестік

Ішкі академиялық ұтқырлық бағдарламасы аясында жүзеге асқан бұл бастама студенттерге кәсіпкерлік құқық саласындағы білімін кеңейтіп тереңдетуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар бағдарлама Қазақстандағы кәсіпкерлік субъектілерінің құқықтық реттелуін, кәсіпкерлікті дамыту мен қоғам үшін қолайлы жағдай жасау мақсатында кәсіпкерлік бастамаларды ынталандыруға бағытталған. Бұл өз кезегінде студенттердің кәсіби тұрғыдан дамуына әсер етіп, оларды еңбек нарығында бәсекеге қабілетті етіп даярлауға септігін тигізеді.

Ішкі академиялық ұтқырлық бағдарламасы екі университет арасындағы академиялық ынтымақтастықты нығайтып, елімізде білім беру сапасын арттыруға бағытталған маңызды қадам. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ мен І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті арасындағы қарым-қатынастар білім саласындағы әлеуметтік әріптестіктің тиімді үлгісі ретінде көрінеді.

Әлеуметтік әріптестік пен білім беру сапасын арттыру мақсатындағы мұндай бағдарламалар еліміздің білім беру жүйесіне жаңа серпін беріп, жастарды жоғары білікті маман ретінде даярлауға ықпал етеді. Тұтастай алғанда бұл іс-шаралар Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік дамуында кәсіпкерліктің маңыздылығын арттыруға бағытталған ерекше бастама.

Гүлдана ҚУАНАЛИЕВА,
Кеден, қаржы және экологиялық құқық
кафедрасының меңгерушісі, з.ғ.д.,
профессор

Түркі дүниесінің болашағына нақты қадам

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің қабырғасында II халықаралық түркі әлемі географтары конгресі өтті. Бұл жиын тек ғылыми қауымдастық өкілдерінің басқосуы емес, түркі дүниесінің болашағына нақты қадам жасалған маңызды басқосу болды. Конгресс жұмысына Түркия, Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан, Әзірбайжан, Түрікменстан секілді елдердің ғалымдары мен сарапшылары қатысты. Түркі әлемінде бүгінде 200 миллионнан астам адам түркі тілдерінде сөйлейді.

саяси-экономикалық және мәдени байланыстарды күшейтуге бағытталған стратегиялық бағдарлама іспетті.

Түркі әлемінің ғылыми болашағына қатысты конгресс барысында мынадай алты маңызды бастама ұсынылды:

1. Түркітілдес елдерге ортақ ғылыми ұйым құру. Ғалымдар су ресурстарын басқару, экология және ирригация мәселелері бойынша бірлескен ғылыми орталық құруды ұсынды. Бұл ұйым шекаралас өзендерді бірлесе зерттеп, экологиялық қауіпсіздік мәселелерінде мемлекеттер арасында тиімді байланыс орнатады.

2. Бірлескен ғылыми жобаларды іске асыру. Түркі мемлекеттері арасындағы тәжірибе алмасу мен ғылыми білімді бірге дамыту мақсатында трансшекаралық өзендер, су және табиғи ресурстарды басқару мәселелеріне арналған ортақ жобалар жүзеге асырылады. Бұл экологиялық дағдарыстардың алдын алуға мүмкіндік береді.

3. Түркітілдес елдердің желілік университетін құру. Білім беру саласындағы тағы бір тың идея – бірнеше елдің жоғары оқу орындарын біріктіретін же-

лілік университет ашу. Мұндай бастама студенттер мен оқытушылардың академиялық мобильділігін арттырып, ғылым мен білім саласында жаңа мүмкіндіктер ашады.

4. Географиялық білім беруде ынтымақтастықты күшейту. Түркі халықтарының ортақ географиялық ерекшеліктерін тереңірек таныту мақсатында оқу бағдарламаларына жаңа стандарттар енгізу және инновациялық оқыту әдістерін қолдану ұсынылды.

5. Тарихи-мәдени және табиғи мұраны сақтау. Түркі халықтарының бай мұрасын қорғап қана қоймай, оны туризмді

дамыту арқылы экономиканың қозғаушы күшіне айналдыру қажет екені айтылды. Мұраларымызды сақтау – ұлттық сана мен аймақтық ынтымақтастықтың негізі.

6. Түркітілдес елдер географиясын білім беру бағдарламаларына енгізу. Түркі елдерінің географиясын мектептер мен университеттерде арнайы пән ретінде оқыту ұсынылды. Бұл жаңа буынның туған жер мен түркі дүниесінің табиғи, экономикалық және мәдени байланыстарын терең түсінуіне жол ашады.

Бұл неліктен маңызды? Әлемде табиғи ресурстар үшін

күрес күшейген қазіргі заманда түркі елдерінің бір-бірімен ынтымақтасуы аймақтық тұрақтылық пен тұрақты даму үшін ауадай қажет. Табиғи апаттар, су тапшылығы, экологиялық дағдарыстар – бір елдің ғана емес, бүкіл аймақтың ортақ мәселелері. Бұл түйткілдерді бірлесіп шешу арқылы түркі халықтары өз болашағын қауіпсіз әрі тұрақты ете алады.

Сонымен қатар тарихи және мәдени мұраны сақтау – жаһандану дәуірінде ұлттық бірегейлікті сақтаудың кепілі. Осы тұрғыда қабылданған шешімдер тек ғылымға ғана емес, түркі халықтарының рухани жаңғыруына да тікелей әсер етеді.

Алматыда қабылданған II халықаралық түркі әлемі географтары конгресінің резолюциясы – түркітілдес елдердің ғылым, білім және мәдениет салаларындағы серіктестігінің жаңа белесі. Бұл бастамалар жүзеге асқан жағдайда түркі әлемінің ғылыми интеграциясы ғана емес, жалпы аймақтың тұрақтылығы мен өркендеуі айналысатын нығаяды. Біз бірлесе отырып, көптеген күрделі мәселелерді шешуге қабілетті екенімізді тағы бір мәрте дәлелдедік.

Алдағы жылдары осы тарихи резолюцияның нақты жобалар мен нәтижелерге ұласуына барлық түркі мемлекеттері белсенді атсалысады деп сенеміз. Өйткені ортақ тамырымыз бір, мақсатымыз – берік болашақ құру.

Әлім ТӨЛЕКҰЛЫ,
Базар АҚМОЛДАЕВА,
Әл-Фараби атындағы
ҚазҰУ оқытушылары

Халықаралық тағылымдама жас ғалымдар мен зерттеушілерге кәсіби тұрғыда көптеген мүмкіндіктер береді. Түрлі елдердің ғалымдарымен белсенді білім мен тәжірибе алмасуға ықпал етеді.

Тағылымдамадан түйгеніміз көп

Тағылымдама барысында біз екі профессордың дәрістерінен бөлек, Анкара Хажы Байрам Вели университетінің оқу кампустарын, кітапханаларын араладық. Анкарадағы ЖОО арасында радио тарату бойынша жарыста Радио, телевизия және кино кафедрасы бірнеше рет жеңімпаз атанған. Группаласымыз Назкен Жансерікованың «Шалқар» радиосында диктор болып жұмыс істейтінін естіп, факультеттің оқытушы-профессорлар құрамы қолқа салып, Назкен тікелей эфир мен таспа хабардың айырмашылығы туралы, сонымен қатар мәтін жазу машығына қатысты кеңесімен бөлісті. Факультет мұрағатына Назкен Жансерікованың дауысын жазып алды. Осылайша екі елдің университеттері арасында ғылыми байланыс бекіді.

Профессор Мехмет Топлу факультетті толық аралатып, болашақ теле және радио журналистердің дайындаған бағдарламаларын, басылымдардағы жариялаған мақалалары мен жарнама және қоғаммен байланыс саласының болашақ түлектерімен таныстырды.

Біздің тағылымдамадан өтуге келген уақытымызды тиімді пайдалануға қос шетелдік жетекші бекітілген жоспар мен жоспардан тыс таныс-

тырылым өткізді. Кітапханада бізге қажетті ашық дереккөздермен жұмыс істеу, зерттеу жүргізу ерекшеліктері мен оның дизайны, ғылыми жұмыс жазу бойынша көптеген ақыл-кеңестерін беріп, ғылыми бағытымызды атап көрсетті.

Профессор Закир Авшар мен Мехмет Топлуды студенттері өте қатты құрметтейтінін, жақсы көретінін байқадық. Әрі жетекшілеріміз біздің жағдайымызды жиі-жиі сұрап, емен-жарқын сұхбаттасу болды.

Бізден бөлек, Ыстамбұл қаласында орналасқан Мармара университетінде тағылымдамадан өтіп жатқан Тұлпар Жәнібек (2-курс) және Л.Гумилев атындағы ЕҰУ докторанты Ри-

загүл Бәкенованы (2-курс) кездестірдік.

Тағылымдама барысында диссертацияның ғылыми зерттеу нысанынан бөлек, RTÜK-Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (Радио және телеарна жоғары кеңесі) қарасты Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı (Стратегия тағайындау департаменті) маманы, PhD Ахмет Акалыннан теле және радио бағдарламаларының таралу ерекшеліктері туралы статистикалық мәліметтермен танысты. Одан бөлек, BTK- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Ақпараттық технологиялар және байланыс басқармасы) сарапшысы, доцент Сүлейман Гунгормен кездесу өткізіп, ақпарат таратудың жаңа медиа-

дағы ерекшеліктері туралы тың ойларымен бөлісті.

Сондай-ақ Тұлпар Жәнібек докторанттарды «Anadolu Ajansı»-ге (AA) алып барды. Ол әлемге 13 тілде хабар таратады. Сонымен қатар жаңалықтар бөлімінің менеджері Джейхун Ализаде мен ағылшын жаңалықтар бас координаторы Сорвар Аламмен жолықтық. Кездесуде ақпарат агенттігі, жаңа медиада ақпарат тарату ерекшеліктері мен жауапкершілігі туралы айтылды.

Ғылыми тағылымдаманың алғашқы екі аптасы енді аяқталғанымен, жеткен жетістіктеріміз де аз емес. Енді алдағы уақытта шетелдік жетекшілеріміздің семинарларына қатысуды ары қарай жалғастырып, кітапханалардағы дерекқормен жұмыс істейміз деп жоспарлап отырмыз.

Біздің ғылыми тағылымдамамызға дәл осындай мүмкіндік берген жетекшілеріміз – Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасының профессоры, ф.ғ.д. Көкен Қамзинге, Баспагерлік-редакторлық және дизайнерлік өнер кафедрасының аға оқытушысы, ф.ғ.к. Аязби Бейсенқұловқа, журналистика факультетінің деканы Қанат Әуесбайұлына және Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ басшылығына алғысымызды білдіреміз.

Алмабек ИБРАЙЫМОВ,
Назкен ЖАНСЕРІКОВА,
журналистика факультетінің
«Медиа және коммуникациялар»
мамандығының 1-курс
докторанттары

В рамках программы ООН по ЦУР 17 – «Партнерство в интересах устойчивого развития» и 4 – «Качественное образование» состоялась VI Международная научно методическая конференция по теме: «Искусственный интеллект в образовании: вызовы и эволюция». Мероприятие было организовано кафедрой иностранных языков Филологического факультета, под руководством заведующей кафедрой иностранных языков Досмагамбетовой Д.Ж.

Искусственный интеллект в образовании

ванный профессор, доктор Университета Чанаккале Он-секиз Март (Турция); Паула Оржеховска – профессор Университета имени Адама Мицкевича (Познань, Польша).

В последние десятилетия искусственный интеллект стал неотъемлемой частью множества сфер человеческой деятельности, включая образование. Использование искусственного интеллекта в обучении открывает новые возможности для улучшения образовательного процесса. Персонализированные программы, системы распознавания речи и обработки естественного языка, а также автоматический перевод помогают учащимся эффективнее осваивать язык и развивать навыки общения.

Президент Республики Казахстан Касым-Жомарт Кемелевич Токаев, на четвертом заседании Национального курултая, прошедшем 14 марта 2025 года в Боровом Акмолинской области, в своей речи отметил четыре направления, среди них: цифровизация и искусственный интеллект, которые являются ключевыми факторами, открывающими путь к

устойчивому развитию Казахстана в новом мире.

В обучении иностранным языкам ИИ позволяет персонализировать образовательный процесс учитывая особенности и потребности каждого учащегося. В будущем, с развитием технологий ИИ, можно ожидать еще более инновационные решения, которые помогут сделать обучение доступным и эффективным для всех. В то же время все спикеры также отметили, что важно помнить и о рисках и вызовах, связанных с использованием искусственного интеллекта в образовании, а именно, этические аспекты обеспечения справедливости, прочности и безопасности обучения.

На конференции помимо опытных исследователей, ученых-профессоров и преподавателей из Казахстана и зарубежья, приняли участие молодые ученые и магистранты, которые получили поддержку и возможность ознакомиться всех участников со своими трудами и презентациями-докладами.

Арай УТЕБЕКОВА,
Айжан МУЛДАГАЛИЕВА
Кафедра иностранных языков

OUR GRADUATE

Kuralbay Bukharbayev graduated from secondary school in 1979 with a gold medal. That same year, he entered Kazakh State University named after S.M. Kirov (now Al-Farabi Kazakh National University), and in 1984 he successfully graduated from the Department of Nuclear Physics. He holds a Doctor of Physical and Mathematical Sciences degree (Russia, Moscow, 1997), is an Honorary Doctor of Electrical Engineering (Russia, Moscow, 2013), an academician of the International Academy of Electrical Engineering Sciences (Russia, Moscow, 2006), and of the World Academy of Integrated Safety Sciences (Russia, Moscow, 2009).

From Engineer to Diplomat

K. Bukharbayev began his career in 1984 as an engineer and young specialist at the Institute of High Energy Physics. In 1991, following the reorganization of the institute, he was transferred to the Institute of Physics and Technology of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (NAS RK). Until 1996, he worked as a senior engineer, junior researcher, and researcher in the modeling laboratory of the Institute. In 1996 and 1997, he completed a research internship at the Lebedev Physical Institute of the Russian Academy of Sciences in Moscow, where he successfully defended his doctoral dissertation on the topic: "The Effects of Heavy Cosmic Ray Nuclei on Semiconductor Devices".

From 1997 to 1999, he worked as a senior researcher at the Institute of Physics and Technology of NAS RK, and from 1999 to 2000, he served as Deputy Director for Foreign Economic Affairs at the Republican State Enterprise "Scientific and Technical Center for Intersectoral Information" under the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan.

From 2000 to 2005, K. Bukharbayev served in the diplomatic service under the Ministry of Foreign Affairs of Kazakhstan. He worked as First Secretary of the Embassy of the Republic of Kazakhstan in the Republic of Turkey (Ankara), and later as Consul at the Consulate General in Istanbul. He holds the diplomatic rank of Consul.

In March 2005, K. Bukharbayev transferred from the Ministry of Foreign Affairs to the Ministry of Industry and Trade of Kazakhstan, where he was appointed Deputy Chairman of the newly established Committee for Industry and Scientific-Technical Development. From 2007 to 2014, he served as Adviser to the Minister of Industry and New Technologies, who was also Deputy Prime Minister of Kazakhstan.

Since 2014, he worked as Deputy Director of the Department of Technological and Innovative Development under the Ministry of Investment and Development. In 2019, following the Presidential Decree of June 19, 2019, which transferred responsibilities for innovation and scientific-technical development to the Ministry of Digital Development, Innovation and Aerospace

Industry, he was appointed Deputy Director of the Department of Innovation Ecosystem within that Ministry.

K. Bukharbayev has been involved in the implementation of national programs for digitalization and industrial-innovative development, as well as in the development of Kazakhstan's National Innovation System. He was the responsible executor of several national budget-funded scientific and technical programs. He participated in the development of the new Law "On Science" of the Republic of Kazakhstan and mechanisms for science funding, as well as in the development of the Strategy for Kazakhstan's Development until 2025 and the Atomic Industry Development Strategy until 2020. He was the national coordinator of the international project "Atlas of Innovation in the Islamic World" implemented under the Organization of Islamic Cooperation.

K. Bukharbayev is the author of over 50 scientific and technical articles and research papers, and the holder of two innovation patents. Since 2005, he has represented Kazakhstan in the Council of the International Organization Interelectro. In 2012, he was elected Chairman of the Interelectro Council and currently serves as an honorary member of the organization's council.

For his contributions to strengthening and developing international cooperation in the field of electrical engineering, as well as for his achievements in public service, K. Bukharbayev has been awarded the "For Merits in Interelectro" medal, the Honorary Diploma of the Republic of Kazakhstan (2016), and anniversary medals from both Interelectro and the Republic of Kazakhstan. He currently serves as an associate professor at one of Kazakhstan's leading universities.

Лаборатория ИИ и робототехники

Образование играет важную роль в развитии общества и государства. Современные мировые тренды показывают, что сочетание теоретических знаний с практическими навыками является наиболее эффективным методом обучения.

Одним из важнейших элементов высшего образования является научная деятельность, которая способствует развитию передовых технологий и формированию высококвалифицированных специалистов. Казахский национальный университет имени аль-Фараби (КазНУ) является одним из ведущих вузов Казахстана, предлагающим современные условия для обучения и научных исследований. На его территории расположены передовые лаборатории, оснащенные современным оборудованием, а также библиотека с зонами коворкинга, что позволяет студентам закреплять знания на практике. В последние годы КазНУ делает значительные шаги в развитии информационных технологий. Одним из ключевых достижений стало открытие Farabi HUB, запуск суперкомпьютеров и создание специализированных лабораторий на факультете информационных технологий, ориентированных на робототехнику, искусственный интеллект и научные исследования.

Одним из научных центров КазНУ лаборатория искусственного интеллекта и робототехники КН, факультета информационных технологий, кафедры компьютерной науки. Цель лаборатории – подготовка и обучение талантливых студентов с возможностью дальнейшего трудоустройства в качестве научных сотрудников или специалистов в области ИИ. Каждый год лаборатория объявляет летнюю стажировку для бакалавров и магистрантов, предоставляя студентам возможность получить бесценный опыт и стать частью сообщества единомышленников.

Молодые исследователи лаборатории активно работают над инновационными проектами, включая:

- Разработку робототехнических систем с применением искусственного интеллекта.
- Биоинформатику, анализ и обработку биологических данных с использованием алгоритмов машинного обучения.
- Обработку и анализ данных для ИИ, создание интеллектуальных моделей и систем

предсказательной аналитики.

- Компьютерное зрение, разработку алгоритмов распознавания и интерпретации изображений и видео.

- Веб-разработку, создание интеллектуальных онлайн-систем и веб-приложений

- 3D-моделирование, проектирование и визуализацию сложных инженерных решений.

КазНУ продолжает внедрять инновационные подходы в образовании и науке, создавая условия для подготовки квалифицированных специалистов в сфере ИТ. Лаборатория искусственного интеллекта и робототехники является одним из ярких примеров успешного соединения теории и практики, открывая перед студентами широкие перспективы для научного и профессионального роста.

Мухтар ЖАСУЗАК,
докторант
Земфира АБДРАЗАК,
магистрант 1 курса
кафедры компьютерной науки факультет ИТ

Квантовый скачок в образовании

Физико-технический факультет КазНУ им. Аль-Фараби с гордостью сообщает о успешном завершении академической мобильности студентки Амины Саду в Мадридском университете имени Карлоса III (UC3M). В рамках программы академической мобильности, финансируемой Министерством науки и высшего образования РК (МНВО РК), студентка нашего факультета провела семестр в одном из ведущих университетов Европы, изучая современные направления теоретической физики и анализа данных.

В отличие от стандартных программ обмена, Амина участвовала в мобильности в качестве free mover undergraduate, что подразумевает самостоятельный выбор университета, согласование учебного плана и прохождение процесса зачисления. Такое решение позволило ей выбрать курсы, которые наиболее соответствовали ее научным интересам и карьерным целям. Среди них: Advanced Quantum Physics, где она углубленно изучала квантовую теорию и теорию поля; Statistical Learning, в

рамках которого осваивались методы машинного обучения и их применение в анализе данных; Data Science, направленный на изучение работы с большими данными и практическую реализацию аналитических моделей. Учебная система UC3M отличается тем, что основное внимание уделяется самостоятельной работе студентов, как индивидуально, так и в группах. Это способствует развитию навыков самостоятельного исследования, критического мышления и командной работы. Такой подход позволил Амине применить свои знания в области квантовой теории в новом контексте, а также освоить современные методы анализа данных, которые могут быть полезны в дальнейшем исследовательском пути.

Помимо учебной деятельности, важной частью мобильности стала научная работа. Амина продолжала заниматься исследованиями в области теории относительности, а также углубленно изучала во-

просы, связанные с анализом данных и их применением в физических моделях. В ходе академической мобильности была опубликована статья в высоко рейтинговом престижном международном журнале «Optical Medium Approach: Simplifying General Relativity and Nonlinear Electrodynamics for Educational Purposes». В этой работе предложен новый метод упрощения общей теории относительности и нелинейной электродинамики через концепцию оптической среды, что делает сложные физические концепции более доступными

для образовательного процесса.

Жизнь за пределами учебных аудиторий также сыграла важную роль в формировании опыта студентки. Обучение в международной академической среде UC3M, взаимодействие с преподавателями и студентами со всего мира, участие в университетских мероприятиях способствовали развитию коммуникационных и межкультурных навыков. Кроме того, проживание в столице Испании позволило глубже познакомиться с местной культурой, системой

образования и особенностями студенческой жизни в Европе.

Завершение академической мобильности в UC3M стало важной вехой в академическом и профессиональном развитии Амины Саду. Полученный опыт не только расширил ее знания в области теоретической физики, квантовой гравитации и анализа данных, но и открыл новые горизонты для дальнейшего обучения и научной деятельности. В будущем Амина планирует продолжить свое образование в магистратуре и PhD за рубежом, применяя полученные знания и международный опыт для развития науки в Казахстане.

Физико-технический факультет КазНУ выражает признательность Министерству науки и высшего образования Республики Казахстан за поддержку программы академической мобильности и благодарит UC3M за предоставленные возможности для обучения и научного взаимодействия. Мы уверены, что достижения Амины Саду станут достойным вкладом в развитие отечественной науки, а ее пример вдохновит будущие поколения студентов на участие в международных образовательных программах.

Нурзада БЕЙСЕН,
декан физико-технического факультета

В студенческой среде конкурсы на оплачиваемые стажировки становятся отличной возможностью для молодых специалистов получить бесценный опыт. Сегодня мы пообщались со студентом 1-го курса магистратуры химического факультета КазНУ – Нурым Бекзатом. В прошлом году Бекзат прошел отбор на оплачиваемую стажировку и стал частью команды компании ЛУКОЙЛ. Он рассказал нам о своем опыте, сложностях и впечатлениях от работы на заводе.

Первые шаги на пути к карьере

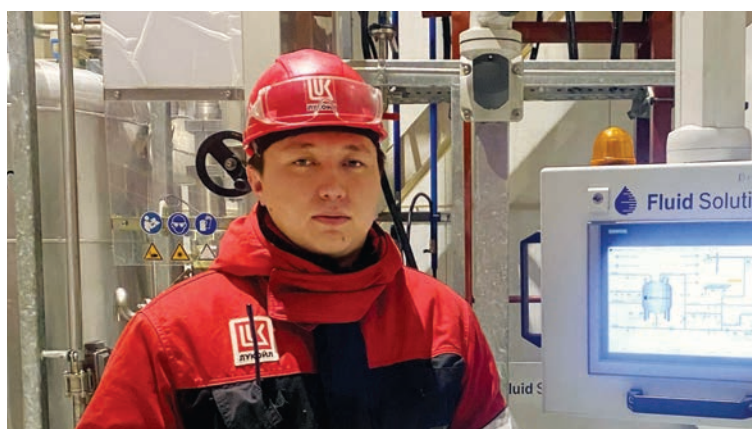
мостоятельным и не нагружать родителей заботами о трудоустройстве.

– Расскажите о вашей стажировке: какие задачи вы выполняли?

– Я приступил к работе в июле 2024 года. Вначале прошел инструктаж по технике безопасности, после чего мой руководитель провел экскурсию по участкам, где предстояло работать. Первые три месяца я провел на участке производства масел, изучая процессы приготовления концентратов и загустителей. Благодаря коллегам я быстро освоился. Сейчас я работаю на участке доводки готовой продукции, где получаю еще больше практического опыта. Я благодарен своим коллегам, особенно старшим операторам смены, которые всегда помогали и обучали, несмотря на мои ошибки. Они не просто наставники, а настоящие друзья.

– Чему новому вы научились за время стажировки?

– За эти полгода я получил колоссальный опыт. Все, что изучал в университете, наконец-то увидел на практике. Это невероятное чувство, когда тебе доверяют выполнять реальную работу. Я научился работать с передовыми аппаратами, изучил состав смазочных материалов, а также узнал тонкости производственных

процессов. Особую роль в моем обучении сыграли мои наставники – Игнатенко Артем, Горбун Василий и главный технолог Жантурганов Нуржан. Они не только делились знаниями, но и вдохновляли своим примером. Теперь, совмещая учебу в магистратуре с работой, я лучше понимаю процессы, о которых рассказывают на лекциях.

– Какие качества помогли вам добиться успеха в конкурсе и на стажировке?

– В первую очередь – честность. Я не старался казаться идеальным студентом, а просто показывал свои реальные навыки. Первый тур мы прошли легко, так как были дипломниками компании, но мне было интересно выполнить все психологические тесты,

чтобы лучше понять свои сильные и слабые стороны. На собеседовании я отвечал спокойно и честно, что, думаю, тоже сыграло свою роль. Это помогло мне наладить контакт с представителями компании и показать свою готовность к обучению.

– Что больше всего впечатлило вас на заводе?

– Практически всё! Автоматизация процессов, масштаб завода – это было для меня в новинку. Особенно поразило современное оборудование и технологическая установка. В детстве я увлекался компьютерами, и теперь у меня есть возможность работать с автоматизированными системами. Также приятно удивила корпоративная культура: предусмотрены удобные маршруты для сотрудников, хорошее пита-

ние, дружелюбная атмосфера в коллективе. Это делает работу ещё более комфортной.

– Какой совет вы дадите студентам, которые хотят участвовать в следующем конкурсе?

– Главное – быть честным на собеседовании. Один из менеджеров компании, с которым вы будете говорить, может стать вашим будущим руководителем. Не бойтесь пробовать свои силы, цепляйтесь за каждую возможность. Даже небольшое начало может перерасти в большой шанс, который изменит вашу жизнь. Этот конкурс открыт не только для студентов нефтяной промышленности, но и для маркетологов, экономистов, юристов и других специалистов. Сегодня работодатели ищут опыт, и здесь у вас есть возможность его получить с нуля.

– Что бы вы хотели сказать преподавателям, сыгравшим роль в вашем становлении?

– Огромная благодарность Казахскому национальному университету имени аль-Фараби, особенно кафедре физической химии, катализа и нефтехимии под руководством Аубакирова Ермека Айтказиновича. Отдельная признательность моему научному руководителю Тоштаю Кайнаубеку, который увидел во мне потенциал и поддерживал во всех начинаниях. Это преподаватель с большой буквы, настоящий профессионал. С таким наставником любой целеустремленный студент сможет достичь больших высот!

Фатима КАНАПИЕВА,
и.о. доцента кафедры физической химии, катализа и нефтехимии

– Бекзат, как вы узнали о конкурсе и что мотивировало вас принять участие?

– В начале четвертого курса мой научный руководитель предложил мне выполнить практическую часть дипломной работы в компании ЛУКОЙЛ. В марте 2024 года HR-менеджер компании Сергей Барбашов и мой руководитель в лаборатории посоветовали мне принять участие в конкурсе «Перспектива». Это уникальный проект, который позволяет студентам после получения диплома пройти оплачиваемую стажировку на заводе. Меня мотивировало стремление доказать себе, что я могу добиться успеха своим упорным трудом. В моей семье все юристы, а родственники работают в железнодорожной сфере, но с детства я интересовался химией, участвовал в олимпиадах, и потому решил связать свою жизнь с нефтехимией. Также я хотел быть са-

Әділет — Азия чемпионы

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті медицина және денсаулық сақтау факультетінің 1-курс студенті Әділет Тортубек Шри-Ланка мемлекетінде өткен Азия чемпионатында бокстан 60 келі салмақ дәрежесінде жеңіске жетіп, чемпион атанды.

хановты еске алуға арналған жастар арасындағы халықаралық турнирде 1-орын алған болатын. Жас спортшымызды кезекті жеңісімен құттықтаймыз!

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің спортшылары Түркістан қаласында өтіп жатқан XIII жазғы универсиадада үздіктер қатарынан көрінуде.

Спортшыларымыз универсиада үздіктері қатарында

Қыздар құрамасы үстел теннисінен жалпыкомандалық есепте бірінші орынды иеленді. Команда сапында медицина және денсаулық сақтау факультетінің 1-курс студенттері Ангелина Романовская мен Әнел Бақыт, география және табиғатты пайдалану факультетінің 2-курс студенті Аружан Бекіш бар. Спортшыларға ҚазҰУ спорт кешенінің жаттықтырушылары Тимур Бейсалиев, Қуаныш Жаркешев және Светлана Кириенко жетекшілік етті.

мақта филология факультетінің 1-курс студенті Наргиза Сәкен екінші орынды еншіледі. Ал 53 келі салмақта Малика Иминжанова, 49 келі салмақта Айкерім Жеңіс, 57 келі салмақта журналистика факультетінің 2-курс студентті Аружан Әскербек, 68 келі салмақта Қуаныш Әбдірасилов үшінші орынға жайғасты. Бұдан бөлек, қыздар арасында таяквондодан ҚазҰУ құрамасы екінші орынға ие болды. Сонымен қатар ҚазҰУ спортшыларынан құралған команда тоғызқұмалақ жарысында үшінші орынды иеленіп, қола медальды

қанжығасына байлады. Команда құрамында механика-математика факультетінің студенттері Зухра Сайдулла, Райхан Қайрат және физика-техникалық факультетінің студенттері Мәдина Таңатарқызы мен Ақерке Шамшархан бар. Қыздар құрамасын Айнұр Молдахметова жаттықтырды. Айта кетейік, Түркістан қаласында өтіп жатқан XIII жазғы универсиада 10 мамыр күні басталған, 14 маусымға дейін жалғасады. Ауқымды спорттық додаға 76 университеттен 4000-нан астам студент қатысуда.

Әбу Насыр әл-Фараби - 1155

Тәнді емдеуші – дәрігер, ал қала тұрғындарының мінезін емдеуші – (өмірші деп аталатын) мемлекеттік қайраткер.

Шахматшылар бірінші орын алды

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің шахматшы жастары Түркістан қаласында өтіп жатқан XIII жазғы универсиадада бірінші орынды иеленді.

ҚазҰУ-дың шахматшылар командасы: медицина және денсаулық сақтау факультетінің 1-курс студенті Бекарыс Тұрсынәлі, ақпараттық технологиялар факультетінің 3-курс студенті Сұлтан Аманжол, ақпараттық технологиялар факультетінің 4-курс студенті Шапағат Қонысбай, механика-математика факультетінің 3-курс студенті Алмас Шаудабай, Экономика және бизнес жоғары мектебінің 1-курс студенті Әсел Лесбекова, медицина және денсаулық сақтау факультетінің 4-курс сту-

денті Аружан Шаукен қарсыластарынан басым түсіп, жеңіс тұғырынан көрінді. Сонымен қатар Әсел Лесбекова жекелей сында топ жарып, бірінші орын алды. Шахматшы студенттердің жаттықтырушысы – ҚазҰУ-дың Спорт клубы мен Салауатты өмір салтын қалыптастыру орталығының оқытушысы Серікбай Шыңғысхан. Жазғы универсиада 16 маусымға дейін жалғасады. Еліміздің 71 жоғары оқу орнынан қатысып жатқан командалар 800 медаль мен 104 кубокты сарапқа салуда.

Дзюдошылар жарап тұр

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің дзюдошы жастары Түркістан қаласында өтіп жатқан XIII жазғы универсиадада жүлделі орындарға ие болды.

Қыздар арасында медицина және денсаулық сақтау факультетінің 1-курс студенті Айдана Хасенқызы 48 келі салмақта алтын медаль жеңіп алды. Медицина және денсаулық сақтау факультетінің 4-курс студенті Диана Бүркеева (48 келі) мен медицина және денсаулық сақтау факультетінің 1-курс студенті Айшабибі Мурадимова 52 келі салмақта қола медальға ие болды. Ұлдар арасында медицина

және денсаулық сақтау факультетінің 2-курс студенті Нұрсұлтан Зайсағалиев 66 келі салмақта алтын медаль иеленіп, жеңіс тұғырынан көрінді. Медицина және денсаулық сақтау факультетінің 1-курс студенттері Мавлидов Мухаммедали 100 келі салмақта күміс медаль, Әлихан Азамат +100 келі салмақта қола медаль жеңіп алды.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Баспасөз қызметі

ҚҰРЫЛТАЙШЫ: Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт ТҮЙМЕБАЕВ	Ақпарат және коммуникациялар департаментінің директоры Қаншайым БАЙДӘУЛЕТ Бас редактор: Гүлнар ЖҰМАБАЙҚЫЗЫ Жауапты хатшы-дизайнер: Талғат КІРШІБАЕВ Тілшілер: Қайыржан ТӨРЕЖАН, Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ Корректор: Күләш ҚАДЫРБАЕВА	МЕКЕНЖАЙЫ: 050040, Алматы қ., Әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 3-қабат, №305, 307 бөлме. Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 32-27, 32-28, тікелей: 377-31-48. - Электронды мекенжай: kaznugazeta@gmail.com - Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. «Everest» баспаханасында басылды. Кезекші редактор: Қайыржан ТӨРЕЖАН	Бағасы келісім бойынша. Газетке жазылу индексі: 64787 Таралымы – 2000 - Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді. - Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды. «Qazaq universitetine» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті. - Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.
--	--	--	--

Газет 1994 жылдың 7 ақпанында Қазақстан Республикасының Баспасөз және бұқаралық ақпарат министрлігінде тіркеліп, № 1242 куәлігі берілген